

מאת: ענת הוגינספלד, מטפלת מוסמכת ברפואה טבעית ורכיבה טיפולית

השימוש בסוסים למטרות טיפול ושיקום מוזכר כבר במסמך רפואי קדום משנת 325 לספירה, המדגיש את התועלת הבריאותית שברכיבה. בשנים האחרונות קיבל תחום זה תנופה גדולה בארץ ובעולם, והוכיח את עצמו ככלי טיפולי יעיל ואמין למגוון רחב של בעיות: ליקויי קשב וריכוז, היפראקטיביות, בעיות התנהגות וחוסר בטחון, היפוטוניה, אוטיזם, תסמונת רט , Fragile X , פיגור שכלי , C.P. , C.V.A. , נכויות גופניות כתוצאה מתאונות, ועוד רשימה ארוכה של ליקויים, קשיים והפרעות.

עבור מטופלות עם תסמונת רט, משלבת הרכיבה על סוסים היבטים גופניים ונפשיים, ותורמת רבות בשני התחומים:

א. התחום המוטורי:

- שיפור הקואורדינציה.
- שיפור שיווי המשקל הסטטי והדינמי במנחי כובד גוף משתנים.
- ויסות כוח.
- הגמשת השרירים ושמירה על טווחי תנועה תקינים.
- מניעת דפורמציות במערכת השלד והשרירים, ע"י רוטציות של עמוד השדרה.
- נרמול טונוס השרירים ע"י שינוי מקצבים: – קצב רכיבה הרמוני ואיטי מוריד את הטונוס, ואילו קצב הטרוט (ריצה קלה) מעלה את הטונוס.
- נטרול תסמין ה- " Washing Hands " ע"י שימוש בידיים כתמיכה לגוף והעסקתן בפעולות שונות.
- טיפול בעקמת באמצעות:
 - תיקון תחושת: הוצאה מכוונת של המטופלת מקו האמצע תוך כדי תנועה.
 - איזון וחיזוק שרירים בצד החלש בעזרת תנועת הסוס.
- שימוש בגירויים פרופריוצפטיביים (תחושה עמוקה).
- שיפור ההתמצאות במרחב.

ב. התחום הרגשי:

במהלך הרכיבה נוצרת מערכת יחסים בין המטופלת לבין הסוס. הקשר מתקיים באפיק תקשורת בלתי מילולי, על ידי שליטה והכוונה של הסוס, ליטוף, חיבוק, הברשה, האכלה מכף היד ושימוש בשפת גוף. הישיבה על הסוס והשליטה בחיה כה גדולה וחזקה תורמות להעלאת הביטחון והדימוי העצמי של המטופלות, ומעצימות את המוטיבציה ושמחת החיים שלהן. הטיפול בתסמונת רט באמצעות רכיבה הוא יעיל ונקודתי, ומאפשר עבודה על כל מאפייני התסמונת - שחלקם הוזכרו לעיל. הטיפול הוא פרטני, ותוכנית העבודה מותאמת באופן אישי לצרכיה של כל ילדה.

הטיפול בתסמונת רט באמצעות רכיבה הינו טיפול יעיל ונקודתי, המאפשר עבודה על כל מאפייני התסמונת אשר חלקם הוזכרו לעיל. אי לכך ובהתאם לזאת, הטיפול הינו פרטני ותוכנית העבודה נקבעת תוך התאמה אישית לצורכי הילדה.

כצוות טיפול מקצועי, תפקידנו לאתר את קשיי המטופלת, לראות בה שותפה מלאה בטיפול וליצור עבודה את התנאים המקסימליים להתקדמותה האישית ותפקודה בחיי היום יום.